امضای تفاهمنامه همکاری مرکز ملی فرش ایران با استانداری خراسان‌شمالی

محمودرضا معموری، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری: بهره‌مندی از شبکه گسترده مرکز ملی فرش به‌منظور برندسازی و معرفی دستبافته‌های منحصربه‌فرد این استان در بازارهای داخلی و خارجی از اهداف امضای این تفاهمنامه است.

تشکیل شورای‌عالی سینما در قم

سید حمیدرضا منتظری، مدیر انجمن سینمای جوانان استان قم: شورای‌عالی سینما در استان به میزبانی انجمن سینمای جوانان قم تشکیل خواهد شد و این اتفاق می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای جایگاه انجمن و فعالیت‌های سینمایی استان داشته باشد.

صفحه‌آرا: بهروزقلی‌پور

خبر روز

اصفهان

زندگی ۱۰روزه زاینده‌رود

با جاری‌شـــدن آب در رودخانه زاینده‌رود برای کشت سوم غلات پاییزه کشـــاورزان اصفهان روز گذشته آب رودخانه زاینده‌رود به شهر اصفهان رسید، اما همچنان برای آبیاری کشت سوم کافی نیست.

عضو هیأت‌مدیره اتاق اصناف کشـــاورزی با اعلام این خبر به همشهری گفت: «درخواست کشـــاورزان از وزارت نیرو برای افزایش خروجی ســـد زاینده‌رود و تامین آب کشـــت سوم کشاورزان شـــرق و غرب اصفهان از ۵اردیبهشت بود، اما با تأخیر عملکرد وزارت نیرو، آب ۱۰اردیبهشت به مزارع می‌رســـد و تا ۱۰روز به میزان ۵۵میلیون مترمکعب روزانه جاری است.»

حســـین محمدرضایی درباره درخواست کشـــاورزان برای بازگشایی زاینده‌رود در مرحله بعدی افزود: «از وزارت نیرو درخواست کردیم که ســـد زاینده‌رود بســـته نشود و برای ۲۵اردیبهشـــت و ۷خرداد آب برای زمین‌های کشـــاورزی اصفهان رهاسازی شود.»

هواشناسی

هشدار نارنجی برای ۱۵ استان

بنا بر گزارش ســـازمان هواشناســـی کشـــور امروز سه‌شنبه (۹اردیبهشـــت) تداوم رگبار و رعد و برق و وزش باد شدید در شـــمال غرب، غرب، برخی مناطق جنوب غرب، مرکز، شمال شرق، برخی مناطق در شرق ســـواحل دریای خزر و ارتفاعات و دامنه‌های البرز پیش‌بینی می‌شـــود. کارشـــناس ســـازمان هواشناسی کشـــور با اعلام این خبر به همشهری گفت: «امروز نیمه شـــرقی گیلان، مازندران، گلســـتان، خراســـان شمالی، کردستان، زنجان، لرستان، مرکزی، همدان، قزوین، البرز، تهران، ارتفاعات سمنان، جنوب آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی هشدار نارنجی دارند.» امین‌حسین نقشینه افزود: «امروز بارش رگبار، رعد و برق، باد شدید و در برخی نقاط خیزش گرد و خاک و در نقاط مستعد هم بارش تگرگ در استان‌های ساحلی خزر، نقاطی از اردبیل، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام، لرستان، همدان، زنجان، قزوین، البرز، تهران، سمنان، خراسان شمالی، خراسان رضوی، استان مرکزی، قم، اصفهان، یزد و خراسان جنوبی پیش‌بینی می‌شود.»

طعم خوش نان ملی

نان نفته در خراسان جنوبی به ثبت ملی رسیده است و اهالی آن معتقدند ثبت ملی، زمینه‌ساز ماندگاری این میراث خواهد بود

خراسان جنوبی

گزارش

زهرا حمیدی
بیرجند- خبرنگار همشهری

برای تهیه گزارش به گِریمُنج یا گِری مُنج روستایی در بخش نیمبلوک شهرستان قائنات که بیش از ۱۰۰ کیلومتر با بیرجند، مرکز خراسان جنوبی فاصله دارد، می‌رویم. از اهالی سراغ بانویی را که برکت را به این روســـتا هدیه می‌دهد، می‌گیریم. نیمه‌های شب از خواب بیدار و با ذکر «بسم‌الله» آماده درست‌کردن خمیر می‌شود. او با عشق آوردن برکت بر سر سفره اهالی روستا از خواب بیدار می‌شود و تا زمان بالا آمدن خورشید به آماده‌کردن تنور مشغول است. بوی سوختن هیزم‌ها که از تنور بلند می‌شود، خبر پختن نان‌ها می‌رسد؛ نان نفته که این روزها به ثبت ملی هم رسیده است.

زهره خانم، یک میراث زنده

زهره گلی اسدآباد، بانوی ۵۲ ساله ساکن روســـتای گریمُنج یکی از افراد فعال در حوزه پختن نان اصیل این روستا یعنی «نفته» اســـت. او بعد از پخت، نان‌ها را روی سفره پارچه‌ای به نام «ساروق» در اتاقی با ســـقف چوبی پهن می‌کند که دورتادور آن با پشتی پوشانده شـــده است. در هر یک از طاقچه‌های کوچک اتاق، ظروف قدیمی مسی یا نیکلی به چشم می‌خورد؛ این اتاق با بوی نان محلی و صاحبخانه‌اش یک میراث زنده است. هر نان که از تنور بیرون می‌آید، زهره خانم صلواتی می‌فرستد.

یک سبک غذایی ماندگار

فضه اسماعیلی، بانوی ۶۰ساله دیگری است که در پخت این نان مهارت دارد. او می‌گوید: از مادرم پخت نان را فراگرفتم. فکر می‌کنم قدمت آن به بیش از ۱۰۰ سال می‌رسد. او با تأکید بر اینکه نباید بگذاریم این قبیل خوراکی‌های سالم که خود یک سبک غذایی هستند، فراموش شوند، می‌افزاید: ثبت ملی این مهارت به معرفی آن کمک می‌کند، اما باید کار بیشتری برای معرفی میراث به جای مانده از گذشتگان کرد تا خاموش نشود

میراث مادری، جای فراموشی ندارد

زهره گلی اسدآباد معتقد است: مانند گذشته آن‌گونه که باید از این نان در جشن‌ها استفاده نمی‌شود. با این همه او و برخی از اهالی روستا گاهی برای نمایشگاه‌های غذا این نان را در معرض دید عموم می‌پزند تا شناسانده شود. او می‌گوید: همیشه سعی کرده‌ام این هنر را به دیگران آموزش دهم تا بتوانم مانع از فراموشی این میراث مادری شوم

شیوه پخت نان

زهره گلی اسدآباد به همشـــهری می‌گوید: نان پختن را از سال‌ها پیش انجام می‌دادم. از زمانی که ۱۵ساله بودم همراه مادرم پای تنور کار می‌کردم و کم‌کم خود مسئولیت تنور و پخت نان را برعهده گرفتم.

او شیوه پخت نان را اینطور شرح می‌دهد: خمیر کماج را تا مرحله‌ای که حجم آن دو برابر شـــود، ورز می‌دهیم. پیاز را خرد می‌کنیم و در روغن یا کره تفت می‌دهیم. عدس و یک گیاه محلی به نام مجوک را به همراه ادویه اضافه می‌کنیم و بعد از اینکه مواد با یکدیگر مخلوط شـــدند، از روی حرارت برمی‌داریم. ســـپس مواد را داخل این خمیر می‌گذاریم که اندازه آن از نان معمولی کوچک‌تر است.

از زمان‌هـــای قدیم در روســـتای گریمُنج این نـــان را برای عروســـی و عید می‌پختند و معتقد بودند برکت و شادی را دوچندان می‌کند. گلی با بیان اینکـــه این نان ویژگی‌هایی ازجمله طعم خوب، مقوی بـــودن و همچنین زیبایی برای تزئین سفره جشن را دارد، می‌افزاید: این نان را گاهی ۲نفره و گاهی به‌تنهایی می‌پزم. تمام افراد روستا برای تأمین نان روزمره خود، پخت نان را از کودکی آموزش دیده و در خانه خود تنور دارند.

خراسان جنوبی

مکث

نانی برای افزون‌شدن برکت جشن

در روزهای اخیر ۵سنت و آیین قدیمی به نام قائنات و مشترک با خراسان جنوبی در فهرست میراث معنوی کشور به ثبت رسید. یکی از آنها نان نفته اســـت. کارشـــناس مردم‌شناسی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دســـتی خراسان جنوبی که در ثبت این نان تلاش کرده اســـت، به همشهری می‌گوید: این نان قدمتی بیش از ۱۰۰ســـال دارد و در زمان قدیم بیشتر برای مجالس عروسی پخت می‌شد. در زمان‌های قدیم در مراسم ازدواج و در خلال بردن وسایل داماد توسط خانواده عروس پیش از برگزاری مراســـم نیز از این نان می‌پختند، در هدایای داماد می‌گذاشتند و به آن مجمعه‌کش عروس می‌گفتند. فریبا کاهنی می‌افزاید: این نان را در سال‌های گذشته برای ایام نوروز درست می‌کردند و با خود به‌عنوان سوغات به شهرهای دیگر می‌بردند.

وی با بیان اینکه مواد آن خمیر نان، سیب‌زمینی و عدس پخته است که آن را پوره می‌کنند و در پیاز و روغن و ادویه تف می‌دهند اظهار کرد: یک نوع دیگر آن را نیز با سبزی خاصی که در فصل بهار در مزارع زعفران رشد می‌کند درست می‌کنند.

رئیس اداره میـــراث فرهنگی، گردشـــگری و صنایع‌دســـتی شهرســـتان قائنات نیز با اشـــاره به ثبت ملی پخت نان سنتی «نفته» در فهرست میراث معنوی کشـــور می‌گوید: پرونده این آیین و ســـنت پس از چند دور تحقیق میدانی همراه با بررسی اصالت و قدمت آن و در یک بازه زمانی ۲ســـاله تکمیل شـــده و به ثمر نشســـته اســـت. حمید عباس‌زاده با بیـــان اینکه این میراث گســـتره وســـیعی از هنرهای بومی، آیین‌های سنتی، جشن‌ها و مراسم ملی، مهارت‌های دســـتی و فرهنگ شفاهی مردم را شامل می‌شود که ویژگی‌هایی همچون تکرارناپذیری، بدون جایگزین بودن، هویت‌بخشـــی و ترســـیم مسیر زندگی آیندگان دارد که آن را خاص و منحصربه‌فرد می‌کند می‌افزاید: میراث فرهنگی ناملموس یـــا میراث معنوی ارزشـــمندترین گنجینه‌هـــای فرهنگی مـــردم هر منطقه اســـت که ریشـــه در تمدن و تاریخ آن دارد و باید حفظ شود.

شدت و تکرار گردوغبار را انتظار داریم

علی‌محمد طهماسبی‌بیرگانی، دبیر ستاد ملی گردوغبار: با توجه به کاهش و پراکنش نامناسب باران در سال آبی در داخل و کشورهای همسایه، امسال به لحاظ غبارخیزی وضعیت مناسبی نخواهد بود و بارندگی و پراکنش آن نقش غیرقابل انکاری بر شدت و تکرار گردوغبار دارد.

شخصا پیگیر پرونده عاملان شهادت محیط‌بان، کاظم مصدق هستم

شینا انصاری، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست: شخصا پیگیر پرونده عاملان شهادت محیط‌بان کاظم مصدق هستم. تلاش همکارانم در اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان گلستان با همراهی پلیس آگاهی برای شناسایی عاملان شهادت محیط‌بان کاظم مصدق ادامه دارد. کاظم (یاسر) مصدق محیط‌بانی جوان و وظیفه‌شناس بود.

جنگل

ورود سازمان ملل به موضوع احیا و حفاظت از جنگل‌های زاگرس

در نهمین نشست شـــورای حکام مرکز آســـیا و اقیانوسیه برای توســـعه مدیریت اطلاعات بلایا (اپدیم) که همزمان با هشتاد و یکمین نشست سالانه اسکاپ برگزار شد، موضوع احیـــا و حفاظـــت از جنگل‌هـــای زاگـــرس و جلوگیری از آتش‌سوزی در جنگل‌ها به تصویب رسید. هیأت جمهوری اسلامی ایران با حضور در هشـــتاد و یکمین نشست سالانه اسکاپ که طی روزهای گذشته در بانکوک تایلند برگزار شد، با شرکت فعال در جلســـات مجمع عمومی سالانه اسکاپ و مشـــارکت در مباحث و مذاکرات توســـعه‌ای و موضوع‌های ۹گانه کمیته‌های تخصصی ازجمله حمل‌ونقل، محیط‌زیست، تاب‌آوری در برابـــر بلایا، انرژی، کاهش فقـــر و تأمین مالی توســـعه، همراه با برنامه راهبردی اپدیم، گزارش شورای حکام این مرکز را هم ارائه داد. در این اجلاس، موضوع حفاظت از جنگل‌های زاگرس نیز مطرح شد و مورد تأیید و تصویب کشورهای عضو قرار گرفت.

حیات‌وحش

رهاسازی یک قطعه لک‌لک پس از تیمار به آغوش طبیعت

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان سلماس از تیمار و رهاسازی یک قطعه لک‌لک سفید در زیستگاه طبیعی خود خبر داد. به گزارش همشـــهری، فهیمه قمری در این رابطه گفت: این پرنده که به‌دلیل ضعف جســـمانی و ســـوءتغذیه دچار ناتوانی شده بود، توسط دوســـتداران محیط‌زیست به اداره حفاظت محیط‌زیست ســـلماس تحویل داده شد. پس از چند روز مراقبت، تغذیه مناسب و اطمینان از بازیابی کامل ســـلامت و توانایی پرواز، این لک‌لک در اطراف ســـد زولا که یکی از زیســـتگاه‌های طبیعی مهم منطقه به شمار می‌رود، رهاسازی شد. رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان سلماس ضمن تقدیر از مشـــارکت شهروندان طبیعت‌دوست ســـلماس در حفاظت از حیات وحش، تأکید کرد: نقش مردم در نجات جان گونه‌های ارزشمند جانوری بسیار حائز اهمیت است و اداره حفاظت محیط‌زیست سلماس همواره از همکاری و اطلاع‌رسانی بموقع مردم در این زمینه استقبال می‌کند.

قاچاقچیان حیات وحش در تور ربات مجازی

آگهی‌های خرید و فروش گونه‌های حیات وحش با بهره‌گیری از ابزار هوشمند از پلتفرم‌های آنلاین حذف می‌شوند

گزارش

مجید جباری
روزنامه‌نگار

کشف محموله قاچاق ۲۱۰ سنجاب ایرانی در کردســـتان که قرار بود روانه بازارهای قاچاق تهران شـــود، بار دیگر زنگ خطر قاچاق حیات‌وحش در کشـــور را به صدا درآورد. این در حالی است که یگان حفاظت محیط‌زیست طی ۳ سال گذشته با همکاری پلتفرم‌های آنلاین، تلاش هماهنگ برای مقابله با خرید و فروش غیرقانونی حیوانات در فضای مجازی را آغاز کرده و فهرستی از حیوانات ممنوع را در اختیار این پلتفرم‌ها قرار داده که این فهرســـت هر ســـال به روز می‌شود. با رشد شـــبکه‌های مجازی و پلتفرم‌های خرید و فـــروش آنلاین در یک دهه اخیر بـــازار قاچاق حیات‌وحش در ایران چهره تازه به‌خود گرفته اســـت. حیوانات کمیاب و حفاظت‌شده، به سادگی در قالب آگهی‌های عادی به فروش گذاشته می‌شوند؛ بی آنکه بســـیاری از خریداران و فروشـــندگان به آثار و عواقب قانونی و محیط‌زیستی آن واقف باشند.

همکاری با پلتفرم‌ها برای شناسایی متخلفان

علیرضا ساجدین، معاون رصد و پایش یگان حفاظت سازمان حفاظت محیط‌زیست: طبق آمار یگان حفاظت محیط‌زیست، بیشترین خرید و فروش حیات‌وحـــش در ایران از طریق فضای مجازی اســـت که به‌طور مرتب این فضا را رصد و پایش می‌کنیم. علاوه بر رصد مســـتمر فضای مجازی، یگان حفاظت محیط‌زیســـت با هدف مقابله با روند نگران‌کننده خرید و فروش حیات‌وحش در فضای مجازی، از ۳ سال پیش همکاری منظمی را بـــا پلتفرم‌هایی مانند دیوار و شیپور آغاز کرده است. در قالب این همکاری، گروه‌های تخصصی این پلتفرم‌ها آموزش دیده‌اند تا آگهی‌های مشکوک را شناسایی و حذف کنند و درصورت لزوم، اطلاعات افـــراد متخلف را در اختیار مراجع قانونی قرار دهند. طی جلســـاتی که با مدیران این پلتفرم‌ها داشـــتیم، فهرستی از گونه‌های جانوری ممنـــوع را به همراه عکس و مشـــخصات این حیوانات به سایت دیوار اعلام کردیم و این ســـایت با طراحی ربات تشخیص عکس و متـــن مربـــوط به گونه‌هـــای ممنوع، آگهی‌های مرتبط بـــا این گونه‌های جانوری را از سایت حذف می‌کند. البته ممکن است این ربات کم و بیش نتواند گونه‌های اعلام شده را شناسایی کند که در این صورت معاونت رصد و پایش یگان حفاظت ســـازمان حفاظت محیط‌زیست پس از بررسی و پایش وارد عمل شـــده و با خاطیان برخورد می‌کند. براســـاس همکاری مشـــترک یگان حفاظت محیط‌زیست و پلتفرم‌های آگهی، فهرست حیوانات ممنوع به روزرسانی می‌شود و در اختیار این سایت‌ها قرار می‌گیرد. براساس تفاهم با پلتفرم‌های آگهـــی در فضای مجازی، مشـــخصات و کد ملی افراد خاطـــی درصورت لزوم در اختیار یگان حفاظت محیط‌زیست قرار می‌گیرد و متخلفان شناسایی و به مراجع قضایی معرفی می‌شوند.

موارد ممنوع

انواع مار
کبک
انواع تخم پرندگان
گرگ
طاووس
شاهین
عقاب
باز
دلیجه
هوبره
بلبل خرما
مرغ مینا
انواع گربه سانان
لاک‌پشت
سمندر
مهره مار
اعضای بدن حیوانات

عجیب‌ترین گونه‌های کشف شده حیات‌وحش

شیر، ببر، پلنگ، شاه طوطی، مار پیتون، بچه فیل و میمون

کوتاه‌تر از گزارش

برخی زیستگاه‌های یوزها مغفول مانده

انقراض پوزپلنگ‌هـــا در ایران یک زنگ خطر همیشـــگی است، در شرایطی که برخی زیستگاه‌های یوزپلنگ آسیایی در کشور مغفول مانده اســـت، مدیر ملی پروژه حفاظت از یوزپلنگ آســـیایی و زیســـتگاه‌های مرتبط گفت: برخی از زیســـتگاه‌های کشـــور مغفول مانده‌اند، مانند نایبندان در خراسان جنوبی، راور در کرمدشت و میاندشت در خراسان شمالی و زیســـتگاه‌های اســـتان یزد که هیچ اطلاعاتی از وضعیت یوزها در این مناطق نداریم.

باقـــر نظامی بلوچـــی به ایلنـــا گفت: یکی از ســـخت‌ترین کارهایی که در حوزه حفاظت از طبیعت و سازمان حفاظت محیط‌زیست وجود دارد، حفاظت از یوز است. چون جمعیت یوز، کمیاب‌ترین گربه‌سان دنیا است و حتی هندوستانی که یوز را از آفریقا آورده، اکنون تعداد بیشـــتری از آنها را دارد. درحالی که در کشـــور ما کمتر از ۲۰ یوز وجود دارد و با یک گونه بسیار پیچیده مواجه هستیم. این وضعیت مانند پلنگ است که نزدیک‌ترین قرابت تاکسونامیکی را با یوز دارد.

او عنوان کرد: سال ۸۵ در زیستگاه‌ها تعداد ماده‌های کمی داشـــتیم و تعداد نرها زیاد بود. در آن اوایل چون تعداد نرها بیشتر از تعداد ماده‌ها بود، موضوع «تکثیر در اسارت» را در اولویت قرار دادیم. تقریبا بالای ۷۰ درصد توله‌هایی که در آن دهه، یعنی اواخر دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ در زیستگاه‌ها متولد می‌شـــدند، باقی می‌ماندند. درحالی که نزدیک به یک دهه اخیر، تنها حدود ۲۰ درصد توله‌هایی که از حدود ســـال ۹۵ تاکنون متولد شـــده‌اند، باقی مانده‌اند. در گذشته، وضعیت امنیت زیستگاه‌ها خوب بود و توله‌هایی که متولد می‌شدند، باقی می‌ماندند.

مدیر ملی یوز تأکید کرد: برخی مشکلات در بیرون برای یوز فشارآور است و تهدیدات بیرونی وجود دارند؛ مانند جاده‌ها، ســـگ‌های ولگرد و دامداران. حتی در شـــرایط جدید، بررسی‌های جدید موضوع تغییر اقلیم و خشکسالی نیز بسیار مهم است. کمبود طعمه در زیستگاه‌ها به واسطه اینکه زیستگاه‌ها بسیار خشک هستند، یک مشکل جدی است. اینها مشکلات بیرونی هستند. اما مشکلات درونی هم وجود دارند. این حیوان، کمیاب‌ترین گربه‌سان دنیا است و جمعیت بسیار کمی دارد. تصور کنید که اینها در زیستگاه‌های بسیار وســـیع پراکنده هستند و فقط یک فصل محدود بـــرای زادآوری و جفت‌گیری دارند. در آن فصل محدود، به‌خاطر اینکه تعدادشان بسیار کم است، احتمال دارد نر و ماده‌هایی که آماده زادآوری هستند، با هم برخورد نداشته باشند.